

Kansallinen laajakaistastrategia Välikirje III

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Laajakaistatyöryhmä, pj Harri Pursiainen		Julkaisun laji Väli­raportti	
sihteeri Tatu Tuominen		Toimeksiantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	
		Toimielimen asettamis­päivämäärä 2.12.2003	
Julkaisun nimi Kansallinen laajakaistastrategia. Väli­raportti III			
Tiivistelmä <p>Hallituksen laajakaistastrategiana on kilpailun edistäminen kaikissa viestintäverkoissa ja eri viestintäverkkojen välillä, palvelujen ja sisältöjen tarjonnan edistäminen, laajakaistan kysynnän edistäminen sekä erityistoimenpiteiden jatkaminen alueilla, joilla ei synny riittävää kysyntää kaupalliselle laajakaistatarjonnalle.</p> <p>Päättyessään kansallisesta laajakaistastrategiasta 29.1.2004 hallitus hyväksyi 50 toimenpidettä, sekä tarkentavalla päätöksellä 3.2.2005 yhdeksän lisätoimenpidettä ja linjaukset panostusten lisäämiseksi kiinteän verkon laajakaistaa täydentävän ja sen kanssa joustavasti yhteentoimivien mobiilien laajakaistatarkaisujen kehittämiseen. Edelleen valtioneuvosto edellytti sisältö- ja palvelutuotannon kehityksen vauhdittamista sekä kilpailun esteiden poistamista.</p> <p>Laajakaistatyöryhmä on seurannut strategian täytäntöönpanoa ja esittää raportissaan arvion sen toteutumisesta sekä tiivistelmän tehdyistä toimenpiteistä. Työryhmä tuottaa kattavan loppuraportin strategian toimeenpanosta alkuvuonna 2007.</p> <p>Laajakaistastrategian alkuperäiset tavoitteet on saavutettu. Suomessa piti tavoitteiden mukaan olla vuoden 2005 loppuun mennessä 1 000 000 liittymää. Liittymiä on syys-lokakuun vaihteessa 2006 jo 1 430 000. Kiinteän verkon laajakaistapalvelujen saatavuuden piti nousta vähintään 95 prosenttiin. Saatavuusluku on 96 prosenttia syyskuussa 2006. Kolmantena tavoitteena oli, että Suomi säilyisi Euroopan unionissa liittymävertailussa vähintään neljäntenä. Suomi on syyskuussa 2006 kolmantena.</p>			
Avainsanat (asiasanat) laajakaista, viestintäpolitiikka, teknologianeutraalisuus, viestintäverkot, tietoyhteiskunta, digitaalinen televisio, tietoturva, tietosuojat			
Muut tiedot Yhteyshenkilö/LVM Tatu Tuominen			
Sarjan nimi ja numero Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 49/2006		ISSN 1457-7488 (painotuote) 1795-4045 (verkkojulkaisu)	ISBN 952-201-811-2 (painotuote) 952-201-812-0 (verkkojulkaisu)
Kokonaissivumäärä 44	Kieli suomi	Hinta 10 €	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Edita Publishing Oy		Kustantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)		Typ av publikation	
Bredbandsarbetsgruppen		Mellanrapport	
Ordförande Harri Pursiainen		Uppdragsgivare	
		Kommunikationsministeriet	
Sekreterare Tatu Tuominen		Datum för tillsättandet av organet	
		2.12.2003	
Publikation			
Den nationella bredbandsstrategin. Mellanrapport III.			
Referat			
<p>Regeringens bredbandsstrategi går ut på att främja konkurrensen inom och mellan olika kommunikationsnät, att främja utbudet av tjänster och innehåll i näten, att främja efterfrågan på bredband samt att fortsätta specialåtgärderna i sådana områden där efterfrågan inte är tillräckligt stor för att motivera ett kommersiellt utbud av bredbandstjänster.</p> <p>Regeringen antog den nationella bredbandsstrategin den 29 januari 2004 och godkände samtidigt ett program med 50 åtgärder för att främja bredbandet. Genom ett beslut av den 3 februari 2005 precisades strategin med ytterligare nio åtgärder. På samma gång antogs riktlinjer för att driva utvecklingen av mobila bredbandslösningar som kompletterar det fasta bredbandsnätet och är flexibelt kompatibla med det. Regeringen efterlyste också satsningar för att påskynda innehålls- och serviceproduktionen samt för att undanröja eventuella hinder för konkurrens.</p> <p>Bredbandsarbetsgruppen har följt upp verkställigheten av strategin och presenterar i sin rapport en uppskattning av hur åtgärderna har genomförts samt ett sammandrag över de vidtagna åtgärderna. Arbetsgruppen kommer att ge ut en omfattande slutrapport om verkställigheten av strategin i början av 2007.</p> <p>De ursprungliga målen i bredbandsstrategin har uppnåtts. Ett av målen var att det i Finland vid utgången av 2005 skall finnas 1 miljon anslutningar. I månadsskiftet september-oktober 2006 var antalet anslutningar redan drygt 1,4 miljoner. I fråga om tillgången till bredbandstjänster i det fasta nätet var målet att nå minst 95 procent av hushållen. I september 2006 hade 96 procent av hemmen tillgång till bredband. Det tredje målet var att Finland i fråga om antal anslutningar skulle bevara sin fjärde plats i Europeiska unionen eller förbättra sin position. I september 2006 intar Finland en tredje plats bland EU-staterna.</p>			
Nyckelord			
bredband, kommunikationspolitik, teknikneutralitet, kommunikationsnät, informationssamhälle, digital television, informationssäkerhet, dataskydd			
Övriga uppgifter			
Kontaktperson vid kommunikationsministeriet är Tatu Tuominen.			
Seriens namn och nummer		ISSN	ISBN
Kommunikationsministeriets publikationer 49/2006		1457-7488 (trycksak) 1795-4045 (nätpublikation)	952-201-811-2 (trycksak) 952-201-812-0 (nätpublikation)
Sidoantal	Språk	Pris	Sekretessgrad
44	finska	10 €	offentlig
Distribution		Förlag	
Edita Publishing Ab		Kommunikationsministeriet	

Authors (from body; name, chairman and secretary of the body)	Type of publication		
Broadband working group	Interim report		
Chair: Mr Harri Pursiainen	Assigned by Ministry of Transport and Communications		
Secretary: Mr Tatu Tuominen	Date when body appointed 2 December 2003		
Name of the publication National broadband strategy. Interim report III.			
Abstract <p>The Finnish Government's national broadband strategy is to promote competition in and between all communications networks, to improve service and content provision in networks, to increase broadband demand and to continue and improve the special measures in fields with no adequate demand for commercial broadband supply.</p> <p>On 29 January 2004 the Government adopted a resolution on the national broadband strategy that included a 50-point action plan. On 3 February 2005 it adopted a new resolution specifying the objectives of the strategy and complementing the original resolution with 9 new action points. These included the following: the development of wireless broadband will be promoted; new content and services will be promoted; and the yet existing obstacles to competition will be removed.</p> <p>The broadband working group has monitored the implementation of the strategy and gives an account of it in this report. The report also includes a summary of the measures taken under every action point. The working group will produce a comprehensive final report on the implementation of the strategy in the beginning of 2007.</p> <p>The aims of the original broadband strategy have been achieved. According to the strategy Finland should have 1,000,000 broadband subscriptions by the end of 2005. At the turn of September/October 2006 the number already amounted to 1,430,000. Broadband services through a fixed network, which were to be available to at least 95% of the population, were available to 96% in September 2006. The third aim, which was to maintain Finland's position among the four European leaders in the number of subscriptions, has also been achieved as in September 2006 Finland ranked third.</p>			
Keywords Broadband, communications policy, technology neutrality, communications networks, information society, digital television, information security, data protection			
Miscellaneous Contact person at the Ministry: Mr Tatu Tuominen			
Serial name and number Publications of the Ministry of Transport and Communications 49/2006		ISSN 1457-7488 (printed version) 1795-4045 (electronic version)	ISBN 952-201-811-2 (printed version) 952-201-812-0 (electronic version)
Pages, total 44	Language Finnish	Price €10	Confidence status Public
Distributed by Edita Publishing Ltd		Published by Ministry of Transport and Communications	

SISÄLLYS

<i>Yhteenveto strategian täytäntöönpanosta vuonna 2006</i>	5
Laaajakaistan levinneisyys ja saatavuus syyskuussa 2006	7
Liittymämäärä	7
Saatavuus ja kohtuuhintaisuus	7
Suomi kansainvälisissä vertailuissa	8
<i>Toimeenpanon tilanneraportti</i>	9
Kilpailun lisääminen viestintäverkoissa ja eri viestintäverkkojen välillä	10
Uusien laajakaistateknologioiden käyttöönoton ja leviämisen nopeuttaminen	12
Sähköisen asioinnin ja verkkoliiketoiminnan kehittäminen	15
Yritysten ja kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittäminen	20
Tietoturvan ja yksityisyyden suojan edistäminen	23
Erityistoimenpiteet alueiden kehittämiseksi	26
Kansainvälinen vaikuttaminen ja seuranta	29
Strategian seuranta	30
Lisäykset toimenpideohjelmaan	31

Valtioneuvostolle

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti 2.12.2003 kansallisen laajakaistastrategian ollessa vielä valmisteltavana työryhmän, jonka oli määrä seurata laajakaistastrategian mukaisten toimenpiteiden edistymistä ja raportoida siitä säännöllisesti valtioneuvostolle. Työryhmä antoi ensimmäisen väliraporttinsa strategian toteutumisesta valtioneuvostolle joulukuussa 2004 ja toisen raporttinsa syyskuussa 2005. Nyt käsillä olevan kolmannen väliraportin vuoden 2006 laajakaistakehityksestä on koonnut korkeakouluharjoittelija Maria Magi. Laajakaistatyöryhmä valmistautuu antamaan varsinaisen loppuraporttinsa toimikautensa päättyessä 28.2.2007.

Työryhmän puheenjohtajaksi määrättiin osastopäällikkö, sittemmin kansliapäällikkö Harri Pursiainen liikenne- ja viestintäministeriöstä ja varapuheenjohtajaksi viestintäneuvos Antti Kohtala samoin liikenne- ja viestintäministeriöstä. Jäseniksi kutsuttiin aluekehitysjohtaja Pekka Urjanheimo sisäasiainministeriöstä, tietohallintojohtaja Olavi Königs valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö, ylijohtaja Arvo Jäppinen opetusministeriöstä, kaupallinen neuvos Antti Eskola kauppa- ja teollisuusministeriöstä, ylijohtaja, sittemmin pääjohtaja Rauni Hagman Viestintävirastosta, tutkimuspäällikkö Maarika Joutsimo Kilpailuvirastosta, kuluttaja-asiamies, ylijohtaja Marita Wilska Kuluttajavirastosta, johtava asiantuntija Hannele Pohjola Teollisuuden keskusliitosta, sittemmin Elinkeinoelämän keskusliitosta, toimitusjohtaja Reijo Svento Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitosta, maakuntajohtaja, sittemmin valtiosihteeri sisäasiainministeriössä, Antti Mykkänen Pohjois-Savon liitosta ja tietohuoltopäällikkö Leena Meisalo Suomen kuntaliitosta. Työryhmän jäsenen Olavi Königin erottua hänen tilallaan toimi syyskuusta 2004 lukien neuvotteleva virkamies Arja Terho, kunnes valtion IT-johtaja Leena Honka nimettiin valtiovarainministeriön edustajaksi syyskuussa 2005. Tutkimuspäällikkö Maarika Joutsimon siirryttyä uusiin tehtäviin nimesi Kilpailuvirasto uudeksi edustajakseen johtaja Martti Virtasen. Suomen kuntaliitto nimesi Leena Meisalon erottua uudeksi edustajakseen erityisasiantuntija Simo Tannerin. Elinkeinoelämän keskusliitto nimesi uudeksi edustajakseen asiantuntija Veijo Turusen. Elokuussa 2006 nimesi opetusministeriö eläkkeelle siirtyneen ylijohtaja Arvo Jäppisen tilalle koulutus- ja tiedepolitiikan ylijohtajan Sakari Karjalaisen. Työryhmän sihteeriksi määrättiin erikoistutkija, sittemmin neuvotteleva virkamies Tatu Tuominen liikenne- ja viestintäministeriöstä. Työryhmän toimikausi päättyy 28.2.2007.

Valtioneuvosto hyväksyi kansallisen laajakaistastrategian 29.1.2004, minkä jälkeen valtioneuvosto tarkisti työryhmän esityksestä laajakaistastrategiaa uudella periaatepäätöksellä 3.2.2005.

Hallituksen laajakaistastrategiana on kilpailun edistäminen kaikissa viestintäverkoissa ja eri viestintäverkkojen välillä, palvelujen ja sisältöjen tarjonnan edistäminen, laajakaistan kysynnän edistäminen sekä erityistoimenpiteiden jatkaminen alueilla, joilla ei synny riittävää kysyntää kaupalliselle laajakaistatarjonnalle.

Päättyessään kansallisesta laajakaistastrategiasta hallitus hyväksyi toimeenpantavaksi 50 strategian mukaista toimenpidettä, sekä edellä mainitulla tarkentavalla periaatepäätöksellä yhdeksän lisätoimenpidettä sekä linjaukset panostusten lisäämiseksi kiinteän verkon laajakaistaa täydentävien ja sen kanssa joustavasti yhteentoimivien mobiilien laajakaistatarkaisujen kehittämiseen. Edelleen valtioneuvosto edellytti sisältö- ja palvelutuotannon kehityksen vauhdittamista sekä kilpailun esteiden poistamista.

Laajakaistastrategian liittymien määrää ja kiinteän verkon laajakaistapalvelun saatavuutta koskevat tavoitteet saavutettiin jo kesäkuussa 2005, puoli vuotta etuajassa. Työryhmä totesikin jo edellisessä

raportissaan strategian tulleen pääosiltaan toteutetuksi. Työryhmä painotti, että laajakaistastrategian osoittaututtua tulokselliseksi tulee sen linjaukset säilyttää sellaisinaan laajakaistapolitiikan periaatteina.

Toimenpiteiden toteuttamista on jatkettu ja viranomaistoimia kilpailun avaamiseksi tehostettu. Laajakaistayhteyksien määrän kasvu Suomessa on ollut Euroopan kolmanneksi nopeinta. Kasvuvauhti hidastui kesän ajaksi edellisen vuoden tapaan, mutta on syksyllä jälleen kiihtynyt. Hidastavasti vaikuttavat kuitenkin sekä laajakaistamarkkinoiden saturoituminen että operaattoreiden viimeaikaiset hintojennostopäätökset.

Kiinteän laajakaistan alueellinen saatavuus on edelleen parantunut. Keskeisen työn saatavuuden parantamiseksi ovat tehneet kunnat ja maakunnat, joiden laatimia alueellisia laajakaistastrategioita on pantu täytäntöön kaikissa maakunnissa. Tällä hetkellä on 96 prosentille suomalaisista kotitalouksista saatavilla kiinteän verkon laajakaistapalvelu, ja maakuntien laajakaistastrategioiden toteutuksessa saatavuus paranee noin 98 prosenttiin asti. On huomattava, että tästä huolimatta vasta vain noin 50 prosenttia kotitalouksista on hankkinut laajakaistayhteyden.

Kiinteää verkkoa täydentävillä langattomilla yhteyksillä kyetään saattamaan loputkin suomalaiset kotitaloudet laajakaistayhteyksien piiriin. Alueellisille langattoman liityntäverkon radiojärjestelmille on myönnetty jo 29 lupaa eri puolille Suomea. Uusien lupahakemusten käsittely Viestintävirastossa aloitetaan marraskuun jälkeen.

Valtioneuvoston päätös myöntää Digita Oy:lle toimilupa valtakunnallisen digitaalisen matkaviestinverkon rakentamiseen Flash-OFDM -tekniikkaa käyttäen tuo toteutuessaan laajakaistayhteydet käytännössä kaikkialle valtakunnan alueelle, myös vapaa-ajan asuntoihin. Verkon rakentaminen on kuitenkin viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta vajaalla vuodella päätöksestä tehdyn valituksen sekä tekniikan kehittymättömyyden takia. Verkko saataneen laajamittaiseen käyttöön huhtikuussa 2007.

Laajakaistastrategian alkuperäiset tavoitteet on saavutettu. Suomessa piti tavoitteiden mukaan olla vuoden 2005 loppuun mennessä 1.000.000 liittymää. Liittymiä on syys-lokakuun vaihteessa 2006 jo 1.430.000. Lisäksi kiinteän verkon laajakaistapalvelujen saatavuuden piti nousta vähintään 95 prosenttiin. Saatavuusluku on 96 prosenttia syyskuussa 2006. Kolmantena tavoitteena oli, että Suomi säilyisi Euroopan unionissa liittymävertailussa vähintään neljäntenä. Suomi on syyskuussa 2006 kolmantena.

Laajakaistastrategian jäljellä olevina, vielä saavuttamattomina tavoitteina ovat, että vuonna 2007 yleisin laajakaistayhteyden nopeus olisi vähintään 8 Mbit/s ja että 90 prosenttia internetyhteyksistä olisi laajakaistaisia. Lisätavoitteena on vielä, että Suomi nousisi maailman eturiviin laajakaistapalvelujen käytössä vuoden 2007 loppuun mennessä.

Työryhmä tuottaa toimikautensa päätteeksi 28.2.2007 mennessä loppuraportin, jossa arvioidaan mahdollisten uusien toimenpiteiden tarpeellisuutta ja sisältöä. On selvää, että laajakaistastrategia on osoittautunut tulokselliseksi ja sen linjaukset muodostavat jatkossakin hyvän pohjan laajakaistapolitiikan periaatteiksi.

Toimivan kilpailun varmistaminen viestintämarkkinoilla on jatkossakin keskeistä. Kilpailu on ennen kaikkea keino huolehtia edullisista ja hyvistä loppukäyttäjän palveluista. Strategiakaudella kilpailu on varmistettu viranomaistoimin, kun siinä on havaittu puutteita. Ensimmäisenä vuonna hintataso aleni noin 45 % ja toisenakin vuonna jälleen noin 45 %. Vuonna 2006 suuria hintamuutoksia ei enää ole ollut. Toimivan kilpailuympäristön voidaan katsoa asettaneen hintatason kohdalleen.

Helsingissä 24. päivänä lokakuuta 2006

Puheenjohtaja,
Kansliapäällikkö

Harri Pursiainen,

Sihteeri,
Neuvotteleva virkamies

Tatu Tuominen

Yhteenveto strategian täytäntöönpanosta vuonna 2006

Valtioneuvosto teki periaatepäätöksen kansallisesta laajakaistastrategiasta 29.1.2004, sekä täydentävän, uuden periaatepäätöksen 3.2.2005. Strategiaan kuuluu 59-kohtainen toimenpideohjelma, jonka toimenpiteistä 38 kappaletta on saatettu päätökseen. Loput 21 toimenpidettä ovat luonteeltaan jatkuvia, eikä niille voi asettaa päättymispäivää. Strategia voidaan katsoa toimeenpannuksi.

Kilpailu. Viestintäverkoissa ja niiden välillä tapahtuvan kilpailun lisäämiseen tähtäävää yhteistyötä on jatkettu viranomaisten kesken. Laajakaistatarjonnan kilpailua on pyritty tehostamaan muun muassa tilaajayhteyksien kytkentämaksujen hintatasoa seuraamalla ja epäkohtiin puuttumalla. Joissakin tapauksissa kytkentämaksuille on asetettu enimmäismaksuja. Lisäksi kytkentämaksujen syrjimättömyyttä sekä tilaajayhteyksien toimitusaikojen tasapuolisuutta koskevaa arviointia ja seurantaa on kehitetty. Laajakaistamarkkinoiden lisääntyneestä kilpailusta huolimatta on edelleen nähtävissä hidasteita markkinoiden ja kilpailun kehitykselle. Jatkossakin on seurattava kilpailun toimivuutta ja puututtava markkinoiden kilpailuongelmiin.

Uudet teknologiat. Kiinteää laajakaistaa täydentävien teknologioiden käyttöönottoa on nopeutettu. Langattomat alueverkot ovat nousseet paikallisesti merkittäviksi laajakaistayhteysväyliksi. Laajakaistaisen tietoliikenneteknologian ja alan tuotteiden kehittämistä on tuettu julkisella tutkimus- ja kehitysrahoituksella. Kehittämistyössä on ollut mukana laaja joukko toimijoita tutkimuslaitoksista ja korkeakouluista yrityksiin. Matkaviestinnän ja digitaalisen television konvergenssikehitystä on tuettu lainsäädännön muutosesityksellä kevennetystä toimilupamenettelystä. Langattoman multimedialaisen käyttöönottoa on vauhditettu myös mahdollistamalla UMTS-puhelinten kytkeytyminen.

Sähköinen asiointi ja verkkoliiketoiminta. Sähköistä asiointia julkishallinnossa on kehitetty laatimalla asiasta strategia ja käynnistämällä strategiassa esiteltyjä hankkeita. Esimerkkeinä käynnistetyistä hankkeista ovat muun muassa sähköisen asioinnin alustan valmistelu sekä yritysten tunnistamisen käyttöönoton jatkaminen. Kuntien palvelutarjontaa verkossa on lisätty merkittävästi rakentamalla uusia sähköisiä palveluita kahdeksassa alueprojektissa. Lisäksi kuntien sähköistä palvelutarjontaa edelleen edistämään on sisäasianministeriöön perustettu KuntaIT-yksikkö.

Kuluttajien oikeuksia on kehitetty laajakaista- ja muiden viestintäpalveluiden osalta lainsäädännön toimin. Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen viestintämarkkinalain kuluttajasäännösten muuttamisesta toukokuussa 2006. Muutokset astuvat voimaan 15.3.2007. Sähköistä tunnistamista koskevan lainsäädännön ajantasaistamiseksi on käynnistetty hanke biometrisen tunnistamisen tarvitseman sääntelyn arvioimiseksi ja laatimiseksi.

Yritysten ja kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiudet. Tieto- ja viestintätekniikan koulutusta opetus- toimen henkilöstön perus- ja täydennyskoulutuksessa on lisätty edelleen. Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetuksessa on jatkettu ja tehostettu tuottamalla muun muassa uudentyyppistä digitaalista oppimateriaalia verkkoon. Laajakaistayhteyksien määrää ja nopeutta oppilaitoksissa on lisätty. Syksyllä 2005 tietoverkkojen ulkoiset nopeudet olivat alle 2 Mb/s: 26 %:lla peruskouluista, 10 %:lla lukioista ja 6 %:lla ammatillisista oppilaitoksista. Edellisten vuosien tapaan vuonna 2006 järjestetään kaksi hakua yleissivistävien oppilaitosten laajakaista-avustuksiin.

PK-yritysten ja TE-keskusten tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisvalmiuksia on kehitetty. Tietotekniikan vuorovaikutteisuutta, käyttöliittymien helppokäyttöisyyttä sekä palvelujen käyttäjäystävällisyyttä on parannettu tukemalla alan tutkimus- ja tuotekehityshankkeita. Vammaiset ja erityisryhmät huomioon ottavan toimenpideohjelman täytäntöönpano on käynnissä. Toimenpideoh-

jelmaa on täydennetty uusilla hankkeilla. Toimenpideohjelman toteutumista valvoo seurantaryhmä, jonka määräaika on jatkettu vuoden 2006 loppuun asti.

Tietoturva ja yksityisyyden suoja. Vuonna 2004 voimaantulleen sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännön vaikutuksia on seurattu ja lainsäädäntöä on ajantasaistettu. Hallituksen esitys niin sanottua tietoturvamaksua koskevasta muutoksesta tulee eduskunnan käsiteltäväksi syksyllä 2006.

Kansallisen tietoturvastrategian toimeenpanoa on jatkettu. PK-yritysten tietoturvatietoisuutta on nostettu vuosina 2005–2006 aikana toteutetun koulutuskierroksen avulla. Lainsäädännön toimin on pyritty vähentämään roskapostista aiheutuvia ongelmia ja tehostamaan lasten suojelemista internetin haitallisilta sisällöiltä.

Erityistoimenpiteet alueiden kehittämiseksi. Strategian uusien toimenpiteiden mukaisesti perustettu maakuntayhteistyöryhmä valmisti ja toteutti maakunnalliset koulutuspäivät, yhden kunkin maakuntien liittoalan alueella. Kiertueen seurauksena alueelliset toimijat aktivoituivat uusien yhteysratkaisujen ja toimintamallien kehittämisessä.

Viestintävirasto on vuonna 2006 myöntänyt 29 teleyritykselle alueelliset radioluvat 3,5 GHz:n kiinteän langattoman liityntäverkon radiojärjestelmille (WLL). WLL-järjestelmien välityksellä voidaan tarjota langattomia laajakaistapalveluita kotitalouksille, yrityksille ja yhteisöille. WLL-järjestelmät sopivat erityisesti alueille, joilla ADSL-yhteyksien tarjoaminen ei ole taloudellisesti kannattavaa tai teknisesti mahdollista. Langattoman teknologian käyttöönotto helpottaa alueellisen kilpailun syntymistä laajakaistapalveluissa ja mahdollistaa myös verkkojen välisen kilpailun.

Valtioneuvoston päätöksestä myöntää Digita Oy:lle toimilupa langattoman laajakaistaverkon rakentamiseksi NMT 450 -palvelulta vapautuneelle taajuudelle tehdyt valitukset on käsitelty korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Verkon rakentamisen aloittaminen viivästyi valituksen takia noin puoli vuotta. Uuden arvion mukaan verkon ensimmäinen vaihe olisi valmis käyttöönotettavaksi huhtikuussa 2007. Palvelu tuo toteutuessaan mobiiliin laajakaistayhteyden kaikkialle valtakunnan alueelle, myös esimerkiksi kesämökeille, veneisiin ja asuntoautoihin.

Kirjastojen laajakaistayhteyksien määrä ei ole kehittynyt täysin toivotusti. Asiakastietokoneiden määrää ja tietoliikenneyhteyksiä kirjastoissa käsitelleen selvityksen mukaan vain noin puolet kirjastoista on saavuttanut tavoitteen 1 asiakaspääte/1000 asukasta. Vuonna 2005 kirjastoautojen ja harvaanasuttujen kuntien kirjastojen asiakaspäätehankintoja tuettiin 460 000 eurolla. Vuonna 2006 vastaava summa oli 500 000 euroa.

Kansainvälinen vaikuttaminen. Suomi on jatkanut hallituksen ja Eduskunnan linjausten mukaisen taajuuspolitiikan ajamista erityisesti Euroopan unionissa. Tavoitteena on, ettei viestintäpalvelujen tarjontaan tai käyttöön kohdistuisi ylimääräisiä lainsäädännöllisiä esteitä tai veroluonteisia maksuja. Avointen standardien käyttöönottoa on tuettu kansainvälisessä yhteistyössä. Suomella on edelläkävijän rooli eurooppalaisen tietoturvan edistäjänä. Suomi on aktiivisesti seurannut kilpailijamaiden toimintaa ja edistymistä laajakaistakehityksessä sekä vaihtanut parhaita käytäntöjä vastavuoroisuusperiaatteella.

Strategian seuranta. Toimeenpanon seurannassa on keskitytty erityisesti alueilla tehtävään työhön. Seurannan apuvälineenä on edelleen käytetty laajakaistainfo.fi -sivustoa. Toimeenpanon seuranta koordinoimaan asetetun työryhmän sihteeristö on pitänyt yllä neuvottelukosketusta kaikkiin strategian toteuttamisen kannalta merkittäviin tahoihin.

Julkisesta tuesta annettujen ohjeiden soveltamista on seurattu. Sisäasiainministeriö teki maakuntien liitoille kyselyn, jossa liittoa pyydettiin selvittämään julkisen tuen käyttöä. Kyselyn mukaan vuosi-

na 2000–2005 käytettiin laajakaistahankkeisiin yhteensä 18,6 milj. €. Tästä kunnat käyttivät 41 %. EU-rakennerahastojen osuus oli 35 %.

Laajakaistan levinneisyys ja saatavuus syyskuussa 2006

Liittymämäärä

Laajakaistaliittymien määrä on kasvanut pääministeri Matti Vanhasen hallituksen aikana noin 300.000:sta 1.430.000 liittymään. Noin 50 prosentilla kotitalouksista on laajakaistaliittymä (n.15% prosenttia keväällä 2003) ja yli puolet suomalaisista käyttää laajakaistaa kotonaan.

Taulukko 1. Laajakaistaliittymien määrä Suomessa

Vaikuttavuustavoite	Laajakaistaliittymien määrä, kotitaloudet ja yritykset					
	1.6.2003	1.12.2003	1.6.2004	1.12.2004	30.9.2005	30.9.2006
1.000.000 laajakaistaliittymää v. 2005 loppuun mennessä	315.000	470.000	670 000	750.000	1.100.000	1.430.000

Lähteet: LVM, Tilastokeskus, Viestintävirasto.

Saatavuus ja kohtuuhintaisuus

Kiinteän verkon laajakaistan alueellinen saatavuus kotitalouksiin on noussut koko maassa kahden vuoden kuluessa noin 75 prosentista 96 prosenttiin. Etelä- ja Länsi-Suomessa yhteyksiä on tarjolla lähes kaikille kotitalouksille. Joillakin harvaan asutuilla alueilla saatavuusprosentti on vielä alle 90. Langattomilla ratkaisuihin kytetään saattamaan laajakaistayhteydet myös kiinteän verkon tarjonnan ulkopuolelle jääviin kohteisiin.

Saatavuuden varmistamisessa keskeinen rooli kuuluu maakuntien liitoille. Niiden ja kuntien yhteistyössä laatimat strategiat ovat vauhdittaneet yhteyksien tarjontaa ja herättäneet kansalaisten mielenkiinnon laajakaistapalveluihin. Parhaiten onnistuneissa maakunnissa laajakaistan saatavuus on jo lähes 100 prosenttia.

Taulukko 2. Kiinteän verkon laajakaistapalvelujen saatavuus

Vaikuttavuustavoite	ADSL:n tai kaapelimodeemin saatavuus, % kotitalouksista					
	1.6.2003	1.12.2003	1.6.2004	1.12.2004	30.9.2005	30.9.2006
Nopeat ja kohtuuhintaiset yhteydet kaikkien saatavilla v. 2005 loppuun mennessä.	75,7	81,5	88,3	94,1	95,3	96

Lähteet: TeliaSonera Finland Oyj, Elisa Oyj, Finnet Liitto ry.

Liittymien hinnat ovat laskeneet vuosien 2004 ja 2005 aikana tuntuvasti, maantieteellisestä alueesta ja yhteysnopeudesta riippuen keskimäärin 45 prosenttia vuodessa. Samaan aikaan tarjotut yhteys-

nopeudet ovat kasvaneet. Kansainvälisesti vertaillen hinnat ovat asettuneet keskitasolle vaativista maantieteellisestä olosuhteista huolimatta.

Suomi kansainvälisessä vertailussa

Suomessa laajakaistaliittymien yleistymisen on ollut kolmanneksi nopeinta Euroopassa. Suomi on noussut ja pysynyt tavoitteen mukaisesti eturivin maana Euroopassa. EU-maista vain Tanska ja Alankomaat ovat Suomea edellä. Nämä maat ovat alueeltaan ja väestöolosuhteiltaan laajakaistatarjonnan kannalta olennaisesti Suomea edullisemmassa asemassa ja niissä on lähes täydellinen kaape-litelevisioverkon peitto (Suomessa 51 % kotitalouksista).

Taulukko 3. Suomen sijoitus laajakaistalevinneisyydessä

Vaikuttavuustavoite	Suomen sijoitus laajakaistaliittymien suhteellisessa määrässä EU-valtioissa (EU25)					
	1.6.2003	1.12.2003	1.6.2004	1.12.2004	30.9.2005	30.9.2006
Suomi nousee Euroopan eturivin maaksi nopeiden tietoliikenneyhteyksien käytössä ja saatavuudessa.	6	6	5	4	3	3

Lähteet: Euroopan unionin komissio, eBird, liikenne- ja viestintäministeriö

KANSALLINEN LAAJAKAISTASTRATEGIA 2004 – 2007

Toimeenpanon tilanneraportti

Kilpailun lisääminen viestintäverkoissa ja eri viestintäverkkojen välillä

Toimenpiteillä parannetaan palvelutasoa, laajakaistan alueellista saatavuutta ja kansalaisten valinnanmahdollisuuksia. Toimenpiteet alentavat hintoja ja siten edistävät laajakaistapalvelujen kysyntää. Hintojen alenemisen takia lisääntyvä kysyntä tekee mahdolliseksi tarjota laajakaistayhteyksiä entistä laajemmin myös haja-asutusalueella.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
1. Viestintämarkkinalakia täytäntöön pantaessa varmistetaan laajakaistatarjonnan tehokas kilpailu erityisesti tilaajayhteyksillä.	Viestintävirasto, Kilpailuvirasto	Jatkuva	<p>Tilaajayhteyksien kytkentämaksujen hintataso on Suomessa edelleen selvästi EU:n keskiarvohintaa korkeampi, mikä osaltaan rajoittaa laajakaistakilpailua. Viestintävirasto on loppuvuonna 2005 ja alkuvuonna 2006 jatkanut kytkentämaksujen tutkimista ja asettanut tarvittaessa maksuille enimmäishinnat. Pääosa näistä tapauksista on parhaillaan valitusasioina hallinto-oikeuksien käsittelyssä.</p> <p>Vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla Viestintävirasto on keskittynyt erityisesti kytkentämaksujen syrjimättömyyttä koskevan arvioinnin kehittämiseen. Myös tilaajayhteyksien toimitusaikojen tasapuolisuuden seurantaa on jatkettu. Lisäksi virasto on ryhtynyt päivittämään vuonna 2004 tehtyjä tilaajayhteyksiä ja laajakaistatukku-tuotetta koskevia HMOV-päätöksiä, jotta yritysten HMOV-velvoitteita voidaan tarvittaessa päivittää laajakaistamarkkinoiden kilpailutilanteesta tapahtuneen kehityksen mukaisesti.</p> <p>Laajakaistamarkkinoiden kilpailun lisäämiseen tähtäävää yhteistyötä Kilpailuviraston kanssa on jatkettu.</p>	ViVi: Juusela Johanna KiVi: Virtanen Martti	2

2. Valvotaan kilpailulainsäädännön keinoin kilpailun tehokasta toimintaa laajakaistatarjonnassa yhteistyössä Viestintäviraston kanssa.	Kilpailuvirasto, Viestintävirasto	Jatkuva	KiVi on puuttunut laajakaistamarkkinoilla havaitsemiinsa kilpailuongelmiin. Toimenpiteiden seurauksena paikalliset teleoperaattorit ovat alentaneet merkittävästi kilpailevilta palveluntarjoajilta perimiään verkkovuokria. Tämä on helpottanut kilpailijoiden pääsyä markkinoille ja lisännyt siten kilpailua merkittävästi. KiVi seuraa kilpailun toimivuutta laajakaistamarkkinoilla ja tekee tarvittaessa esityksen markkinaoikeudelle seuraamusmaksun määräämiseksi elinkeinonharjoittajalle, joka toimii kilpailunrajoituslain vastaisesti. Tähän mennessä KiVi on tehnyt yhden markkinaoikeusesityksen (seuraamusmaksuesitys 1.000.000 e). Laajakais-tamarkkinoihin liittyviä tapauksia on virastossa vireillä n. 10 kpl.	KiVi: Virtanen Martti, Mattila Timo ViVi: Andersson Martin	2
3. Edistetään kaapelitelevisioverkkojen teknistä päivittämistä siten että vuoden 2004 loppuun mennessä laajakaistatarjonta on teknisesti mahdollista kaikissa merkittävissä kaapelitelevisioverkoissa.	LVM, Viestintävirasto	2004	- lainsäädännön kehittämistarpeen arviointi yhdessä kaupallisten toimijoiden kanssa aloitettiin 3/2004 - tarjonta on edistynyt ilman lainsäädännöllisiä toimenpiteitä	LVM: Kohtala Antti ViVi: Andersson Martin	3
4. Tehdään selvityksen perusteella tarvittavat esitykset lainmuutoksiksi internetyhteyksien ja laajakaistatarjonnan kilpailun edistämiseksi kaapelitelevisioverkoissa.	LVM	30.10.2004	- ensimmäinen ktv-verkko avattiin kilpailulle. Ratkaisu esitelty viestintäkomiteassa (COCOM). - ei edellytyksiä lainmuutoksiin. Lainsäädännöllisin toimenpitein ei voida vaatia (ei-HMV-) verkkojen avaamista kilpailijoille	Kohtala Antti	3
5. Kootaan teleyritykset yhteen sopimaan yhtenäisistä pelisäännöistä, jotka aktivoivat sekä verkko- että palveluoperaattoreita laajakaistatarjonnassa.	Viestintävirasto	31.3.2004	- operaattorit koolla Viestintävirastossa 22.3.2004 - Jatkotoimi: teleyrityksistä koostuva ja Viestintäviraston johdolla toimiva työryhmä laajakaistayhteyksien operaattorirajapinnoista perustettu 24.5.2004	Andersson Martin	3

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Uusien laajakaistateknologioiden käyttöönoton ja leviämisen nopeuttaminen

Toimenpiteillä edistetään uusien teknologioiden markkinoille tuloa. Uudet palvelut lisäävät käyttäjien valinnanmahdollisuuksia ja parantavat palvelutasoa. Toimenpiteiden seurauksena laajakaistapalvelujen tarjonta lisääntyy ja kilpailu kiihtyy myös eri teknologioiden välillä. Sen seurauksena hinnat halpenevat. Alemmat hinnat lisäävät kysyntää, mikä tekee teleyrityksille mahdolliseksi laajentaa laajakaistapalvelujen kaupallista tarjontaa myös haja-asutusalueelle. Toimenpiteet parantavat viestintäyritysten toimintaedellytyksiä ja luovat edellytyksiä kansainvälisestäkin menestyvien uusien viestintäpalveluiden kehittymiselle.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
6. Selvitetään uusien laajakaistateknologioiden ja palveluiden leviämistä hidastavat lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet.	LVM, muut ministeriöt	30.9.2004	Hanke on tuottanut raportit: a) <i>Uusien palvelujen hidasteet</i> sekä b) <i>Valokaapeli kotiin</i>	Ojala Kari	3
7. Edistetään uusia tiedonsiirtoratkaisujen kehittämistä julkisella tutkimus- ja kehitysrahoituksella.	KTM, TEKES, yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset	Jatkuva	Tekes käynnisti kesällä 2005 uuden tietoliikennealan teknologiaohjelman, GIGA -Konvergoituvat verkot (2005-2010), yhdessä yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa. Eri aloja edustavien toimijoiden kanssa läpi vietävä ohjelma painottuu laajakaistaisen tietoliikenneteknologian ja alan tuotteiden kehittämiseen. Keskeisiä panostuskohteita ovat liityntäteknologiat, laajakaistaverkot, järjestelmien tukituotteet ja testaus sekä uudet liiketoimintamallit. Vuosina 2005-2006 Tekes on rahoittanut ohjelman 49 projektia yhteensä 21 miljoonalla eurolla.	KTM: Kuitunen Tero TEKES: Tilli Kari, Kari Markus	2
8. Tehdään mahdollisesti tarpeelliset muutokset matkaviestinverkkojen (UMTS) toimilupiin laajakaistakehityksen edistämiseksi arvioiden myös verkkojen yhteiskäyttömahdollisuuksia verkkojen tarjonnan edistämiseksi haja-asutusalueilla.	LVM	31.3.2004	- Toimiluvat muutettu 15.4.2004	Kohtala Antti	3
9. Päätetään analogisen televisiotoiminnan lopettamisaikataulusta asiaa selvittäneen työryhmän esityksen pohjalta ottaen huomioon siirtymäajan pituuden vaikutus jakelukustannuksiin ja kohtuullisuus kansalaisten kannalta.	LVM	29.2.2004	- VN periaatepäätös tehty 4.3.2004: Analogiset TV-verkot suljetaan 31.8.2007	Kosonen Ismo	3
10. Tehdään selvitysten perusteella tarpeelliset televisio- ja radiolainsäädännön muutosesitykset matkaviestinnän ja digitaalisen television konvergenssikehityksen johdosta ja käynnistetään toimilupaprosessit.	LVM	31.12.2004	HE televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain muuttamisesta (kevennetty toimilupamenettely) annettu 6/2006.	Kosonen Ismo	3
11. Toimeenpannaan digitaalisten televisioverkkojen palveluita edistävä klusteriohjelma.	LVM, yritykset	2004 - 2005	ArviD-ohjelma päättynyt 31.12.2005, lisätietoja www.arvid.tv	Saarijärvi Marjukka	3

12. Edistetään digitaalisen television paluukanavaratkaisujen kehittämistä ja muiden teknisten ongelmien ratkaisua alan toimijoiden yhteistyössä.	Yritykset, LVM, Viestintävirasto	2004 - 2007	- ViVi mukana paluukanavan DVB/iTV –standardointityöryhmässä - Kansallinen DVB/iTV (ent. DVB/MHP)-standardointiryhmä laati uuden version paluukanavaraportista ja julkaisi sen kesäkuussa 2006 nimellä "Raportti vuorovaikutteisuuden toteuttamisesta digitaalisessa televisiojärjestelmässä". Raportti (2/2006) on saatavilla Viestintäviraston sivuilla http://www.ficora.fi/suomi/tele/raportit.htm - ArviD:n paluukanavahanke valmistunut (ArviD julkaisuja 1/2005)	LVM: Saarijärvi Marjukka ViVi: Väinämö Risto	3
13. Osoitetaan vapautuvia radiotaajuuksia kansainvälisten sopimusten puitteissa uusien laajakaistapalveluiden käyttöön.	LVM, Viestintävirasto	Jatkuva	- EU / RSPG - Kansainvälisesti on sovittu, että yleisradiotaajuuksia voidaan käyttää myös kännykkä-TV -verkkoihin - Taajuuksien käyttötarkoituksen mahdollisista muutoksista sovitaan seuraavan kerran maailman radiokonferenssissa WRC-07. - Alueellisen RRC-06-radiokonferenssin päätösten perusteella TV-taajuuksia voidaan käyttää myös kännykkä-TV -verkkoihin. - VN myönsi toimiluvan uudelle laajakaistayhteyksiä tarjoavalle matkaviestinverkolle (06/2005)	LVM: Kohtala Antti ViVi: Andersson Martin	2
14. Selvitetään yhteiskunnan mahdollisuudet edistää valokuidun käyttöä kotitalouksien laajakaistayhteytenä ja seurataan valokaapelin käyttöä yleisen televerkkoston osana.	LVM	30.6.2004	- Esiselvitys valmis 06/2004 - Jatkoselvitys valmis 04/2005 (LVM:n julkaisu 33/2005)	Kohtala Antti	3
15. Selvitetään kiinteän televerkon tulevaisuudennäkymät laajakaistapalvelujen tarjonnassa ja mahdollisuudet edistää kiinteähintaisen ISDN:n käyttöä alueilla, joissa laajakaistayhteyksiä ei vielä tarjota.	LVM	31.5.2004	- Hanke käynnistetty - Valmis 06/2004 - Raportti: <i>Kiinteän verkon tulevaisuus</i>	Ojala Kari	3

16. Huolehditaan siitä, että ympäristöministeriön hallinnonalan lainsäädäntö ei salli kohtuuttomien maksujen perimistä yleisten alueiden käytöstä laajakaistayhteyksien rakentamiseen.	YM	Jatkuva	<p>Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muutos on vahvistettu ja tulee voimaan 1.11.2005. Laissa esitetään kunnalle maksettavaa kohtuullista maksua kadun tilapäisestä käytöstä työmaana sekä ilmoituksen kustannuksiin perustuvaa tarkastusmaksua.</p> <p>Maksujen tason säilymistä kohtuullisina seurataan Kuntaliiton kanssa valtioneuvoston lausuman mukaisesti.</p> <p>Syksyllä 2006 selvitetään mitkä kunnat ovat ottaneet käyttöön ko. maksut sekä miten suuria maksut ovat olleet.</p> <p>Lähiaikoina julkaistaan opas kadulla tehtävien töiden ohjaamisesta. Oppaan valmisteluun ovat osallistuneet Kuntaliiton lisäksi YM sekä energia- ja telealan järjestöt.</p>	Hurmeranta Jyrki	2
17. Varmistetaan laajakaistaverkkojen yhteensopivuus viestintämarkkinalainsäädännön mukaisesti ja pidetään standardointia ajan tasalla siten, että laajakaistateknologiat ovat yhteentoimivia.	Viestintävirasto, yritykset	Jatkuva	Asia on jatkuvasti esillä kansallisessa ja kansainvälisessä standardointi- ja muussa yhteistyössä. Viestintäviraston johdolla toimivissa työryhmissä on laadittu yhteiset menettelytavat eri tekniikoilla toteutettujen laajakaistaverkkojen ja -palvelujen tarjonnassa ja yhteenliittämisessä.	ViVi: Koskenheimo Pekka	2

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Sähköisen asioinnin ja verkkoliiketoiminnan kehittäminen

Toimenpiteiden tavoitteena on laajakaistapalvelujen kysynnän lisääminen edistämällä verkossa tarjottujen palvelujen tarjontaa. Toimenpiteet kohdistuvat niin julkisten kuin kaupallistenkin palvelujen tarjontaan. Lisääntyvä kysyntä tekee teleyrityksille mahdolliseksi laajentaa laajakaistapalvelujen kaupallista tarjontaa myös haja-asutusalueelle.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
18. Kehitetään sähköistä asiointia julkishallinnossa toimeenpanemalla hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaiset toimenpiteet.	VM, SM, VNK ym. ministeriöt	Jatkuva	Tuetaan sähköisen asioinnin kehittämistä ja käynnistetään tietoyhteiskuntaohjelman uudet toimenpiteet. VM käynnistää sähköisen asioinnin valtakunnallisen strategian laadinnan yhteistyössä kuntien ja valtion laitosten kanssa 8/2004. Sähköisen asioinnin strategia valmistui 2005. Sen keskeiset toimenpiteet on liitetty Valtion IT strategiaan, joka valmistui kesäkuussa 2006. Keihäänkärkihankkeina käynnistetään sähköisen asioinnin alustan valmistelu ja jatketaan yritysten tunnistamisen käyttöönottoa.	VM: Kurkinen Seppo SM: Hosia Eino VNK: Olander Marit, Harjuhahto-Madetoja Katrina	2
19. Varmistetaan tasapuoliset ehdot julkisen sektorin tiedon hyödyntämiselle kaupallisesti.	VM, LVM, OpM, OM, MMM	31.12.2004	Direktiivi oli pantava täytäntöön 1.7.2005 mennessä. Asiaa valmistellut työryhmä totesi, että Suomessa jo aiemmin säädetty kansallinen lainsäädäntö, erityisesti julkisuuslaki (621/1999), sekä valtion maksuperustelaki (150/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, vastaavat po. direktiivin vaatimuksia ja velvoitteita. Lokakuussa 2005 voimaan tulleella julkisuuslain tarkistuksella (495/2005) on selkeytetty asiakirjojen luovuttamisen ja tietojen maksullisuutta eräissä tapauksista.	VM: Korhonen Juhani LVM: Perttula Juha OpM: Waldén Jorma OM: Wallin Anna-Riitta MMM: Yrjönen Risto	3

<p>20. Laajennetaan hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaisesti kuntien palvelutarjontaa verkossa merkittävästi, hoidetaan merkittävä osa kuntien hankinnoista sähköisesti, kaikki keskeiset kuntien palveluprosessit kartoitetaan ja yhteispalvelua julkishallinnossa laajennetaan merkittävästi.</p>	<p>SM, VM, kunnat</p>	<p>OpM, VNK,</p>	<p>31.12.2005</p> <p>SM: JUPA -hanke. Seitsemän palvelukokonaisuuden prosessimallit on määritelty kymmenessä projektissa v.2004. Vuoden 2005 aikana rakennetaan uusia sähköisiä palveluita kahdeksassa eri alueprojektissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulun seudun päivähoito - Oulun seudun kuluttajaneuvonta - Hämeenlinnan seudun vanhustenpalvelut - Lieksan vanhustenpalvelut - Lahden seudun päivähoito - Jämsän seudun tontti- ja asuntipörssi - Etelä-Karjalan matkailun, kulttuurin ja vapaa-ajan palvelu - Etelä-Suomen lääninhallituksen liikennelupalvelu <p>Toteutettujen palveluiden käyttöönotto tapahtuu vuoden 2006 aikana. Lisätiedot: www.jupa.fi <http://www.jupa.fi></p> <p>VM: Lomake.fi palvelussa on valmiina kuntien peruslomakkeet. Lomake.fi on edullinen tapa toteuttaa kunnan asiointipalveluja. Sähköistä hankintatoimintaa ja asiointia koskevia suosituksia valmistellaan yhdessä kuntien kanssa.</p> <p>KTM ja Kuntaliitto perustanut julkisten hankintojen neuvontayksikön 2004.</p> <p>KuntaTIME -työryhmän raportti valmis. KuntaIT -yksikkö perustetaan sisäasiainministeriöön edistämään kuntien sähköistä palvelutarjontaa.</p>	<p>SM: Oikarinen Tommi VM: Kurkinen Seppo VNK: Harjuhahto-Madetoja Katrina</p>	<p>3</p>
--	--	----------------------	---	--	----------

21. Selvitetään laajakaista- ja muiden viestintäpalveluiden kuluttajien oikeuksien kehittämisen tarve.	LVM , kuluttajavirasto	31.5.2004	-Mietintö valmis 15.5.2004 -LVM:n erikseen asettama työryhmä jättää syyskaudella 2005 HE-muotoon laaditun esityksensä viestintämarkkina-lain kuluttajasäännösten muuttamisesta. -HE annettu eduskunnalle helmikuussa 2006 -Eduskunta hyväksynyt HE:n touku-kuussa 2006 -voimaan 15.3.2007	LVM: Ero Liisa, Ahola Riku, Vilkkonen Laura OM: Lahelma Marjo KuV: Kokko-Herrala Riitta, Peltonen Anja, Seppälä Päivi ViVi: Koskenheimo Pekka, Hughes Sanna	3
--	-------------------------------	-----------	---	--	---

<p>22. Toteutetaan opetusministeriön Kulttuuri tietoyhteiskunnassa –strategia 2010 ja sen toimintaohjelman mukaiset toimenpiteet.</p>	OpM	Jatkuva	<p>Kulttuuri tietoyhteiskunnassa – strategia 2010 ja sen toimintaohjelman käynnistäminen.</p> <p>1. Valmistunut Suomen elokuva-arkiston tehtäväalueen laajentamissuunnitelma kattamaan radio- ja televisioaineiston arkistoinnin: Muodostetaan Radio- ja televisioarkisto (opetusministeriön julkaisuja 2006:34). Toiminta edellyttää myös arkistointilainsäädännön (ml. vapaakappalelaki) uudistamista, jonka valmistelu on aloitettu.</p> <p>2. Laadittu luonnos hallituksen toimintaohjelmaksi (Luonnos toimintaohjelmaksi 2005-2007. Mediaväkivalta. Lapset ja media, opetusministeriön monisteita 2004:10). Internetin haitallisen sisällön suodatin- ja estolaitteiden käytön arvioimiseksi perustettiin työryhmä. Käynnistettiin laaja hanke "Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa", jossa tuotetaan ja levitetään mediakasvatusmateriaalia päivähoidon, esiopetuksen sekä koulujen aamu- ja iltapäivätoimintaa varten.</p> <p>3. Jatkettu kulttuuriperinnön digitoimisen tukemista hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Avustuksia myönnettiin 5/2006 yhteensä 16 hankkeelle (yht. 270 000 euroa). Ns. Myytti-avustuksia jaettiin 270.000 euroa aineistojen digitointityöhön museoissa (50 museolle). Tuettiin koko museolaitosta koskevien yhteisten tiedonhallinta- ja hakujärjestelmien kehittämistä ja museoalan tietotekniikka- ja sisällöntuotantokoulutusta (yht. 180.000 euroa).</p>	<p>Laaksonen Leena</p> <p>1.Kunnas Veikko</p> <p>2.Hautala-Kajos Kristina</p> <p>3. Salonen Päivi</p> <p>4. Laaksonen Leena</p>	<p>1 ja 2</p> <p>1. 2</p> <p>2. 2</p> <p>3. 2</p> <p>4. 2</p>
---	-----	---------	---	---	---

23. Pidetään vaikutusarvioinnin tarpeelliseksi osoittamalla tavalla sähköistä tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä ajan tasalla.	LVM	Jatkuva	-Toteutettu sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 14/2003 vaikutusten arviointi -Toteutettu hanke biometrisen tunnistamisen tietoturva vaatimuksista ja sääntelyn tarpeesta yksityisyyden suojan näkökulmasta -Käynnistetty hanke biometrisen tunnistamisen tarvitseman sääntelyn arvioimiseksi ja laatimiseksi	Perttula Juha	3 3 2
24. Pannaan sähköisen viestinnän tietosuojalain (HE 125/2003) toteutuessa tehokkaasti täytäntöön säännös, jolla lisäarvopalvelun tarjoaja saa oikeuden saada teleyritykseltä asiakkaansa laskutustietoja.	LVM	1.7.2004	- Seurantaryhmä asetettu 5/2004	Pietikäinen Kristiina	3
25. Pidetään immateriaalioikeuksia lainsäädäntöä ajan tasalla tietoyhteiskuntakehitys huomioon ottaen.	OpM, KTM	Jatkuva	- Tekijänoikeuslaki –HE valmisteilla - HE 28/2004 annettu 18.3.2004 - tekijänoikeuslainsäädännön muutokset (ml. direktiivin 2001/29/EY mukaiset muutokset), lait 821 ja 822/2005 voimaan 1.1.2006	Waldén Jorma	3
26. Selvitetään laajakaistapalvelujen klusteriohjelman tarve.	LVM, KTM	30.8.2004	- Käynnistetään esiselvitys - Tarjouspyynnöt lähetetty 15.3.2004 - Toimittaja valittu ja esiselvitys käynnissä - Väliraportti 29.6.2004 - Ohjelma päätettiin jättää käynnistämättä	LVM: Tuominen Tatu KTM: Kuitunen Tero Uudenmaan TE-keskus: Tarjanne Petra	3

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Yritysten ja kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittäminen

Tavoitteena on parantaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten sähköisen liiketoiminnan osaamista ja kansalaisten edellytyksiä käyttää tietoyhteiskuntapalveluja. Tietoyhteiskuntavalmiuksien parantuessa kysyntä lisääntyy, mikä tekee mahdolliseksi myös entistä laajemman kaupallisen palvelutarjonnan.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
27. Lisätään tietotekniikan opetusta ja tiedotustoimintaa kansalaisjärjestöissä, kouluissa ja muissa oppilaitoksissa toteuttamalla hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaiset toimenpiteet. Erityisesti tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön kiinnitetään huomiota.	OpM	Jatkuva	<p>1. Opetustoimen henkilöstön perus- ja täydennyskoulutus</p> <p>2. Tuki- ja neuvontahenkilöstön täydennyskoulutus</p> <p>3. Tieto ja viestintätekniikan hyödyntäminen opetuksessa</p> <p>Toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan opetusministeriön Koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelman 2004-2006 mukaisesti.</p> <p>a) verkko-opetuksen ja tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön vakiinnuttamissuunnitelmat (sis. myös tv-taitotasojen määrittelyt perusopetuksessa) peruskoulutuksesta aikuiskoulutukseen valmistuivat huhtikuussa 2005</p> <p>b) opettajien täydennyskoulutuksen kehittämissuunnitelma valmistui huhtikuussa 2005</p> <p>c) digitaalisen oppimateriaalin laatu-kriteerit valmistuivat tammikuussa 2006</p> <p>d) vapaasti saatavien ohjelmistojen selvitystyö käynnistyi huhtikuussa 2006</p> <p>e) tuotettu uudentyyppistä digitaalista oppimateriaalia verkkoon</p> <p>f) käynnistetty opettajien tv-täydennyskoulutusmateriaalin tuottaminen verkkoon</p>	<p>1. OPM: Kylämä Marja, Mikkola Armi, OPH: Haavisto Kristiina</p> <p>2. Kangasniemi Jouni</p> <p>3. OPM: Kylämä Marja</p> <p>OPH: Kiesi Ella</p>	<p>1. 2 ja 3</p> <p>2. 2 ja 3</p> <p>3. 2 ja 3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1,2,3</p> <p>2</p>

<p>28. Lisätään erityisesti pk-yritysten valmiuksia ottaa käyttöön tieto- ja viestintä-tekniologioiden mahdollistamia uusia liiketoimintamalleja ja työnorganisointitapoja.</p>	<p>KTM, TM</p>	<p>Jatkuva</p>	<p>KTM: Tietoyhteiskuntaohjelman ao. toimenpiteet / hanke: PK-yritysten kilpailukyvyn edistäminen tieto- ja viestintätekniologiaa hyödyntämällä. Hankeen tavoitteena on pk-yritysten sekä TE-keskusten tieto- ja viestintä-tekniologian hyödyntämisvalmiuksien kehittäminen.</p> <p>TM: Työministeriön koordinoima poikkihallinnollinen e-työn yhteistointimintaryhmä julkistanut toimenpidesuosituksia e-työn edistämisen tukemiseksi. ESR:n tuella on koordinoitu e-työn hankkeita, joiden tavoitteen aon erityisesti edistää ICT:n hyödyntämistä pk-sektorilla. Työministeriö on julkaissut ”Etätyöopas työnantajille” -julkaisun. Tuloksellinen etätyö vaatii hyviä tietoliikenneyhteyksiä ja tietoturva, mutta lisäksi työn uutta organisointia ja hyvää johtamista. Tätä tukee myös hallituksen tietoyhteiskuntaneuvoston työelämäjaoston näkemys, jonka mukaan tietoperusteisen kasvun avaintekijä on työyhteisö ja erityisesti sen osaamis-pääoma.</p> <p>Työelämän kehittämisohjelma TYKES käynnistynyt 1.1.2004 ja sen yksi painopistealue on pk -yritykset</p>	<p>KTM: Lappi Jaana (TM: Maija-Leena Uimonen)</p> <p>TM: Salmenperä Matti</p>	<p>2</p> <p>2</p>
---	-----------------------	----------------	---	---	-------------------

29. Myötävaikutetaan siihen, että viestintäpalveluista kehittyä helpokäyttöisiä.	Tekes, KTM, LVM, yritykset	Jatkuva	<p>Tekes panostaa vuorovaikutteiseen tietotekniikkaan ja käyttöliittymiin "vuorovaikutteinen tietotekniikka FENIX" teknologiaohjelmassa.</p> <p>Nelivuotinen FENIX - Vuorovaikutteinen tietotekniikka - teknologiaohjelma (2003-2007) keskittyy ihmisen ja tietotekniikan välisen vuorovaikutuksen hallintaan. Ohjelmassa kehitetään sellaisia ohjelmistoteknologioita ja -sovelluksia, joissa loppukäyttäjän ja tietojärjestelmän välisen vuorovaikutuksen hallinnalla ja palvelujen käyttäjäystävällisyydellä on merkittävä rooli.</p> <p>Tekes on rahoittanut vuosina 2003-2006 ohjelman 207 tutkimus- ja tuotekehityshanketta yhteensä 45 miljoonalla Eurolla.</p>	Tekes: Tili Kari, Heikkinen Marko KTM: Kuitunen Tero	2
30. Laaditaan vammaisille ja erityisryhmille viestintäpalveluiden esteettömyysstrategia, jossa otetaan huomioon laajakaistaisen palveluiden tarjoamat mahdollisuudet.	LVM	30.8.2004	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiaprosessi käynnissä - Kuulemistilaisuus 8/2004 - Kohti esteetöntä viestintää – toimenpideohjelma valmistui tammikuussa 2005. - Toimenpideohjelman toteutumista valvomaan on huhtikuussa 2005 asetettu seurantaryhmä. Ryhmä on raportoinut toimenpideohjelman toteutumisesta vuoden 2005 aikana. Lisäksi toimenpideohjelmaa on täydennetty viidellä uudella hankkeella ja seurantaryhmän määräaika on jatkettu vuoden 2006 loppuun. 	Vilkkonen Laura	3 Strategia / toimenpideohjelma. 2 Seuranta

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Tietoturvan ja yksityisyyden suojan edistäminen

Toimenpiteillä edistetään laajakaistayhteyksien ja tietoyhteiskuntapalvelujen kysyntää luomalla käyttäjille turvallinen käyttöympäristö.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
31. Pannaan tehokkaasti täytäntöön sähköisen viestinnän tietosuojalaki (HE 125/2003).	LVM, Viestintävirasto, tietosuojavaltuutettu	30.4.2004	<ul style="list-style-type: none"> - ViVi:n ohjeistuskykyä vahvistettu - Viranomaisten kesken sovittu täsmällisestä toimivaltajaosta - Muodostettu kouluttajapooli ja järjestetty koulutustilaisuuksia - Lain jalkautus tehty teleyrityksille pykäläkohtaisesti koko lain osalta erillisessä työryhmässä. Työryhmä jatkaa toimintaa lain soveltamista ja mahdollisia muutostarpeita seuraavana elimenä. Yhteisötilaajien osalta on järjestetty kuulemistilaisuuksia ja tilaisuuksia on suunniteltu pidettäväksi myös tulevaisuudessa. - Viranomaisten kesken on muodostettu kanavat tietojen vaihtoon tulkintakysymysten ratkaisemiseksi. 	LVM: Ristola Juhapekka ViVi: Lehtimäki Timo Tietos: Aarnio Reijo	3
32. Arvioidaan sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännön vaikutuksia ja pidetään sitä seurannan perusteella jatkuvasti ajan tasalla.	LVM	Jatkuva	<ul style="list-style-type: none"> - Käynnistetään vaikutusarviointihanke - Seurantaryhmä nimetty 3/2004 - Ns. massatekstiviestejä koskeva muutos voimaan 1.4.2006 - Ns. tietoturvamaksua koskeva HE-muutos eduskuntaan syksyllä 2006 - Ns. tunnistamistietojen käsittelyä ja luovutusoikeuksia koskeva HE eduskuntaan syksyllä 2006 	Ristola Juhapekka, Helopuro Sanna	2
33. Pannaan tehokkaasti täytäntöön työelämän tietosuojaa koskeva lainsäädäntö sen tultua annetuksi.	TM	Jatkuva	Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) tullut voimaan 1.10.2004. Lain soveltamisesta on laadittu opas (suomi, ruotsi, englantia) ja siitä on järjestetty runsaasti koulutusta ja tiedotusta.	Kangasperko Raila	3

34. Toimeenpannaan valtioneuvoston 4.9.2003 hyväksymä kansallinen tietoturvastrategia siten, että luottamus verkkojen turvalliseen käyttöön paranee.	LVM	Jatkuva, alkaen 2004	<ul style="list-style-type: none"> - Kootaan ohjausryhmä - Käynnistetään hankkeet - Toimeenpano käynnistetty aluksi 22 hankkeella -Toteutettu strategian uudelleen organisointi toimeenpanon tehostamiseksi -Kärkihankkeet kirkastuneet toimikauden aikana, kun tiivistetty painopisteitä -Suoritettu tietoturvan eri osa-alueisiin liittyen case-tyyppinen harjoitus turvallisuuden kannalta olennaisten osa-alueiden tarkentamiseksi -Valmistellaan toimikauden päättäminen ja suhtautuminen mahdolliseen uuteen neuvottelukuntaan 	Ristola Juhapekka	2
35. Toimeenpannaan tietoturvaklusteriohjelma laaditun esiselvityksen pohjalta.	LVM , yritykset	2005 - 2006	Luottamus ja tietoturva sähköisissä palveluissa (LUOTI) kehittämisohjelma on käynnistetty maaliskuussa 2005. Ohjelman tavoitteena on uusien monikanavaisten sähköisten palveluiden tietoturvan kehittäminen.	LVM: Antikainen Päivi	3
36. Käynnistetään ohjelma pk-yritysten ja yksityisten kansalaisten virusturvatietyösuuden kohottamiseksi.	LVM , KTM, yritykset	2004	<ul style="list-style-type: none"> - Käynnistetty tietoturvastrategian hankkeet 2.2, 5.1, 5.2, ja 5.5 -Kansallisen tietoturvapäivän 2006 kohderyhmänä on pk –yritykset sekä koululaiset ja heidän vanhempansa -PK-yritysten tietoturvatietoisuutta on nostettu osallistumalla vuoden 2005-2006 aikana laajaan Timekoulutuskierroksen aiheena tietoturvalainsäädännön mahdollisuudet tietoturvallisuuden eri osa-alueiden kehittämisessä 	LVM: Pietikäinen Kristiina KTM: Lappi Jaana	2

Erityistoimenpiteet alueiden kehittämiseksi

Toimenpiteiden tavoitteena on, että verkon rakentaminen ja yhteyksien tarjonta tulee taloudellisesti mahdolliseksi sielläkin, missä se ei nyt ole kaupallisesti kannattavaa. Tätä varten laaditaan kattavat ja nykyistä tehokkaammin koordinoitua alueelliset suunnitelmat laajakaistaverkkojen tarjonnan laajentamiseksi. Laadittavien ohjeiden perusteella julkista rahoitusta voidaan edelleen kohdentaa alueille, joilla laajakaistan tarjontaa ei muuten synny. Toimenpiteisiin sisältyy myös valtionosuuksien ja avustusten suuntaamista siten, että laajakaistapalveluita voidaan hankkia mm. kouluihin ja kirjastoihin sielläkin, missä niitä ei kaupallisesti tarjota kohtuullisin hinnoin.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
39. Maakuntien liitot laativat yhdessä kuntien kanssa oman alueensa laajakaistastrategian ja edistävät sen toteutusta. Strategia perustuu kuntakohtaisiin arvioihin kysynnän ja markkinatilanteen kehityksestä. Strategiat toimivat välineenä päätettävässä julkisesta rahoituksesta ja muista julkisen hallinnon toimenpiteistä edellyttävistä asioista. Lisäksi strategioissa tulee kartoittaa palvelujen tarjonnan kannalta oleellisia käyttäjäsegmenttejä.	Maakuntaliitot , kunnat	30.9.2004	- Alueellisten strategioiden laadinta	Maakuntajohtajat	3
40. Laaditaan maakuntaliittojen ja kuntien käytettäväksi kansalliset ohjeet julkisten varojen käytöstä tietoliikenneinfrastruktuuriin rakennusprojekteihin milloin yhteistarjontaa ei synny kaupalliselta pohjalta. Ohjeet laaditaan siten, että kaikessa julkisen rahan käytössä noudatetaan Euroopan komission ohjeiden mukaisia periaatteita. Julkinen rahoitus kohdistetaan kilpailuttaen verkon tarjontaan ja verkko-operaattorin tarjoamien palvelujen hinnoitteluun eikä loppuasiakashintaan. Tukiehdolla taataan, että subvention saanut operaattori on velvollinen luovuttamaan verkkoa myös kilpailijalle kohtuullisin ja tasapuolisin ehdoin.	SM , KTM, LVM, Kilpailuvirasto, Viestintävirasto, Kuntaliitto	Jatkuva	- Sisäasiainministeriön antamia julkisen tuen ohjeita on sovellettu maakuntien ja kuntien tekemissä rahoituspäätöksissä. Yksittäisissä pulmatapauksissa rahoittajaviranomaiset ovat neuvoneet tuen käytön yksityiskohdissa.	SM: Urjanheimo Pekka (pj), Martikainen Harri (siht.), Manelius Tuula KTM: Korhonen Auli LVM: Ojala Kari KiVi: Lundelin-Nuortio Liisa ViVi: Leinonen Liisa KL: Tanner Simo	3

<p>41. Koulujen laajakaistayhteyksiä laajennetaan. Tavoitteena on varmistaa liittymä- ja käyttökustannuksiltaan kohtuuhintaiset ja tehokkaat tietoliikenneyhteydet kaikille kouluille.</p>	OpM	2004 - 2008	<p>Tuetaan laajakaistayhteyksien hankintaa</p> <p>Tavoitteena on, että kaikilla oppilaitoksilla on laajakaistayhteydet, joiden suositeltava nopeus on vähintään 8 Mb/s.</p> <p>Vuosina 2004 ja 2005 on järjestetty sekä keväällä että syksyllä laajakaista-avustusten haku. Vuonna 2006 järjestetään myös 2 hakua yleissivistävien oppilaitosten laajakaista-avustuksiin.</p> <p>Syksyllä 2005 tietoverkkojen ulkoiset nopeudet oli alle 2 Mb/s:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 26 %:lla peruskouluista - 10 %:lla lukioista - 6 %:lla ammatillisista oppilaitoksista. 	<p>OPM: Suvanen Markku OPH: Kiesi Ella</p>	3
<p>42. Kirjastojen laajakaistayhteyksiä laajennetaan. Tavoitteena on varmistaa liittymä- ja käyttökustannuksiltaan kohtuuhintaiset ja tehokkaat tietoliikenneyhteydet kaikille kirjastoille.</p>	OpM	2004 - 2008	<p>Tuetaan maaseudun ja haja-asutusalueiden kirjastojen nopeiden tietoliikenneyhteyksien ja asiakastietokoneiden hankintaa. Tavoitteena tukea "kimppakirjastoja": kaikkiin alueen kirjastoihin ajantasaiset asiakastietokoneet, nopeat tietoliikenneyhteydet ja laadukkaat tietojärjestelmät. Asiakaspäätelyryhmä selvitti asiakastietokoneiden määrää ja tietoliikenneyhteyksiä mm. kirjastoissa.</p> <p>http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/esitykset/raportit_ja_selvitykset/#a_element_74937596791294209 os.: http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/esitykset/raportit_ja_selvitykset/#a_element_74937596791294209 Selvityksen mukaan noin puolet kirjastoista saavutti tavoitteen 1 asiakaspäätelyryhmä/1000 as. Ryhmän suositus: 1-2- asiakastietokonetta/1000 asukasta.</p>	Kekki Kirsti	3

43. Varustetaan alueelliset, kansalaisten käytössä olevat laajakaistaiset palvelupisteet asteittain asiakaspäättein (koulut, kirjastot, yhteispalvelupisteet, kunnan ja valtion virastot), joiden käyttö on kansalaisille maksutonta.	OpM, kunnat	SM,	31.12.2005 (kirjastot) 31.12.2007	Useimmissa maaseutukunnissa kirjastot ovat ainoita paikkoja julkisen hallinnon sähköiseen asiointiin. Kirjastojen kautta/avulla tapahtuvassa sähköisessä asiointissa voidaan hyödyntää kirjastojen ydinosaamisen aluetta: tiedonhankintaa. Tuetaan seutujen vapaaehtoisia kimppekirjastoja. Vuonna 2005 jaettiin kirjastoautojen ja harvaanasuttujen kuntien kirjastojen asiakaspäättehankintoihin 460 000 euroa ja vuonna 2006 500 000 euroa . Hakemusten määrä on ollut kaksinkertainen vuosittain.	OpM: Kekki Kirsti SM: Urjanheimo Pekka	3
---	-------------	-----	--------------------------------------	---	---	---

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Kansainvälinen vaikuttaminen ja seuranta

Toimenpiteiden tavoitteena on edistää laajakaistan ja tietoyhteiskuntapalveluiden suotuisaa tarjonta- ja kysyntäympäristöä kansainvälisillä markkinoilla. Se edistää palvelujen tarjontaa ja kysyntää myös Suomessa. Seurataan laajakaistayhteyksien tarjontaa ja sen edistämistä kilpailijamaissa tavoitteena hyödyntää parhaita käytäntöjä Suomessa.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
44. Seurataan kansainvälistä kehitystä. Vaikutetaan erityisesti Euroopan unionissa siihen, ettei viestintäpalvelujen tarjontaan tai käyttöön kohdistu lainsäädännöllisiä esteitä, ylimääräisiä veroja ja maksuja eivätkä yhteisösäädökset edellytä, että radiotaajuudet huutokaupataan.	LVM	Jatkuva	EU/ Cocom, RSPG ITU OECD	Kohtala Antti	2
45. Edistetään kansainvälisessä yhteistyössä avointen standardien käyttöä viestintä- ja tietoyhteiskuntapalvelujen tarjonnassa.	LVM, KTM, Viestintävirasto, yritykset	Jatkuva	EU OECD ITU ETSI ERO	LVM: Ojala Kari KTM: Eskola Antti ViVi: Andersson Martin	2
46. Toteutetaan kansallisen tietoturvastrategian kansainvälisen vuorovaikutuksen tavoitteet.	LVM	Jatkuva	Tietoturvastrategian toimenpide 1.2. käynnistetty -laadittu lista kansainvälisiin foorumeihin osallistuvista henkilöistä ja tahoista julkaistavaksi verkkosivuilla -osallistuttu ENISAn toimintaan tiedottamalla viraston ajankohtaisista asioista sekä toimimalla aktiivisesti virastoon päin toimittamalla tietoja eri osa-alueiden kyselyihin liittyen -tehty kansainvälistä tietoturvallisuuslainsäädäntöä koskeva selvitys -komission aloite eurooppalaiseksi tietoturvastrategiaksi perustuu suomalaisen malliin	Pietikäinen Kristiina	2

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Strategian seuranta

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
47. Opastetaan ja koulutetaan maakuntien liittoja alueellisten laajakaistastrategioiden laadinnassa ja tiedotetaan tehokkaasti laajakaistayhteyksien vaihtoehtoista ja mahdollisuuksista erityisesti maakuntaliitoille, kunnille, pk-yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille.	LVM, KTM, SM, Kuntaliitto	2004-2006	- Tapaaminen Kuntatalolla 4.3.2004 - Järjestetään ”laajakaistapäivä” LVM:ssä 3/2004 - Strategiasabloonan laadinta käynnissä 15.3.2004 - maakuntaliitot kutsuttu koulutukseen 6.4. ja 18.5.2004 - Koulutuspäivät järjestetty - Materiaali valmis ja lähetetty vastuuhenkilöille 27.5. ja maakuntajohtajille 2.6.2004	LVM: Tuominen Tatu KTM: Eskola Antti SM: Urjanheimo Pekka KL: Meisalo Leena	3
48. Perustetaan keskeisistä vastuuministeriöistä ja muista toimijoista muodostettava laajakaistastrategian seurantaryhmä joka raportoi strategian toteutumisesta toimenpidesuosituksineen valtioneuvostolle vuosittain syyskuun loppuun mennessä. Seurataan säännöllisesti käyttäjien halukkuutta hankkia laajakaista ja selvitetään siihen vaikuttavat tekijät.	LVM	2004 - 2007	- ryhmä asetettu 12/2003 - ensimmäinen väliraportti 2004 - toinen väliraportti 2005 - kolmas väliraportti 2006 - loppuraportti 2007 (valmisteilla)	Tuominen Tatu	3
49. Ylläpidetään verkossa infopistettä (www.laajakaistainfo.fi).	LVM	2003 - 2007	- sivusto perustettu	Tuominen Tatu	3
50. Kehitetään laajakaistatilastointia ja tarjonnan alueellista seurantaa.	Viestintävirasto, Tilastokeskus, teleyritykset	31.5.2004	Laajakaistatilastoinnin kattavuutta ja luotettavuutta parannettu uudella kyselylomakkeella. Laajakaistakysely tehdään 4 kertaa vuodessa. Uusina kysymyksinä mukana ovat teleyritysten kotitalous- ja yritysasiakkaille tarjoamien VoIP-liittymien lukumäärä. Lisäksi syksystä lähtien yrityksiä pyydetään esittämään arvionsa mikä osuus tarjotuista laajakaistaliittymistä on yhteysnopeudeltaan tasan tai yli 2Mbit/s	ViVi: Räsänen Liisa TK: Niemi Mervi	3

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu

Lisäykset toimenpideohjelmaan

Uusina toimenpiteinä käynnistettiin valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.2.2005 nojalla seuraavat 9 hanketta:

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu	Toimenpiteiden kuvaus	Yhteyshenkilö	Toteutusaste
51. Maakuntien liittojen ja liikenne- ja viestintäministeriön yhteistyötä parannetaan sovittamalla yhteen maakunnalliset suunnitteluprosessit kansallisen laajakaistapolitiikan kanssa.	LVM, SM, maakuntaliitot	1.9.2005	Perustettu yhteistyöryhmä 270905, joka järjesti kevään 2006 aikana neljä alueellista laajakaistaseminaaria yhteistyössä maakuntien liittoumien kanssa.	Tuominen Tatu	3
52. Selvitetään joissakin maakuntasuunnitelmissa esitetyn ns. operaattoririippumattoman open access –mallin taloudelliset, viestintäpoliittiset ja kilpailulliset vaikutukset eri tekniikkavaihtoehtoilla.	LVM	31.5.2005	Selvitys <i>Telepalvelujen kilpailumallit – Open Access</i> valmis 9/2005	Ojala Kari	3
53. Seurataan julkisesta tuesta annettujen ohjeiden soveltamista ja raportoidaan mahdollisista epäkohdista.	SM	31.12.2005	Sisäasiainministeriö teki maakuntien liitoille kyselyn, jossa liittoja pyydettiin selvittämään julkisen tuen käyttöä. Kyselystä tehdyn yhteenvedon mukaan vuosina 2000-2005 käytettiin laajakaistahankkeisiin yhteensä 18,6 milj. €. Tästä kunnat käyttivät 41 % ja EU-rakennerahastojen osuus oli 35 %. Valtion rahoitusta oli 15 % ja yksityistä, lähinnä operaattoreiden rahoitusta 9 %.	Urjanheimo Pekka	3
54. Selvitetään kuntien ja muiden julkisyhteisöjen vastuuta viestintäverkkoja ylläpitävinä teleyrityksinä.	LVM, SM, Viestintävirasto	1.6.2005	Viestintävirasto on julkaissut julkisyhteisöiden roolia ja vastuita käsittelevän tulkinnan sekä ohjeistuksen laajakaistayhteyspalveluntarjoajia koskevasta sääntelystä.	LVM:Ojala Kari, SM: ViVi: Nieminen Klaus	3
55. Edistetään IPv6 –standardin nopeaa käyttöönottoa kansainvälisessä yhteistyössä.	LVM, Viestintävirasto	31.12.2005	Viestintävirasto aloittanut toimenpiteet.	LVM: Tuominen Tatu ViVi: Lehtimäki Timo	3
56. Edistetään internetpuhelin (VoIP) ja internetmultimedian (MMoIP) käyttöönottoa.	LVM	Jatkuva	- VoIP-selvitys julkaistu - ViVi:ltä VoIP-tarjonnan edistämistä koskeva kannanotto - UMTS-puhelinten kytkykauppa mahdollistettu → multimedian käyttö lisääntyy - Raportti: <i>NGN-verkkojen pelisäännöt ja yhteenliittäminen</i> , 31/2006.	Ojala Kari	2
57. Harvaan asuttujen seutujen laajakaistapalvelujen tarpeet otetaan huomioon, kun NMT-450-palvelulta vapautuneen taajuusalueen osoittamisesta uuteen käyt-	LVM	1.7.2005	Valtioneuvosto myönsi toimiluvan Digita Oy:lle langattoman laajakaista-	Kohtala Antti	3

töön päätetään.			verkon rakentamiseen 6 / 2005		
58. Alueellisia UMTS-toimilupia myönnetään datasiirtoon.	LVM	1.3.2005	Toimilupa myönnetty syyskuussa 2005	Ahola Riku	3
59. Selvitetään terveydenhuollon ja sairaaloiden tarvitsemien tietoliikennesyhteysien saatavuus sekä ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin yhteyksien saatavuuden parantamiseksi.	LVM, STM	1.4.2005	Selvitys valmis. Yhteydet pääosin kunnossa.	Tuominen Tatu	3

Toteutusasteet: 1 = Suunnitteluvaiheessa, 2 = Käynnissä, 3 = Toteutettu